

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 30Pc/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124201269
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5124201269.1

Uznesenie

Okresný súd Žilina v právnej veci navrhovateľky: A. B. C., D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX F. (oprávnená, manželka), právne zastúpená JUDr. Jana Veľas Hlucháčová, advokát, so sídlom Červeňanského 540, 014 01 Bytča, proti odporcovi: F. A. C., nar. XX.XX.XXXX, B. XXXX/XX, XXX XX D. (povinný z výživovacej povinnosti, manžel), právne zastúpený JUDr. Katarína Filipovičová, advokátka, so sídlom Vajanského 2786/2, 010 01 Žilina, v konaní o návrhu na určenie manželského výživného, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 29.01.2024 sa navrhovateľka domáha určenia výživného na manželku vo výške 50,00 EUR mesačne.

2. Dňa 06.03.2023 podala navrhovateľka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala odporcovi uložiť povinnosť platiť navrhovateľke výživné v sume 50,00 EUR mesačne.

3. Svoj návrh odôvodnila tým, že návrhom zo dňa 29.01.2024 sa navrhovateľka domáha určenia povinnosti odporcu ako manžela plniť si voči navrhovateľke ako manželke výživovaciú povinnosť. Na skutočnostiach uvedených v podanom návrhu trvá. Odkedy navrhovateľka odišla zo spoločnej domácnosti odporcu si voči nej prestal plniť výživovaciú povinnosť. Dňa 29.01.2024 navrhovateľka podala na tunajší súd návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, konanie je vedené pod sp. zn. 5P/17/2024. Komunikácia s odporcom je veľmi ťažká, odporcu je veľmi arogantný, útočný, dokonca bol voči navrhovateľke aj vulgárny. Vývin udalostí po podaní návrhu na rozvod nasvedčuje tomu, že nie je iná možnosť ako ukončiť manželstvo rozvodom. Mesačný príjem navrhovateľky predstavuje sumu 693,30 EUR (z toho 473,30 EUR predstavuje rodičovský príspevok, 120,- EUR rodinné prídavky na oboch synov spolu, 100,- EUR výživné pre synov od manžela). Matka nemá žiadnu možnosť zabezpečiť si vyšší príjem, nakoľko deti sú vzhľadom na ich nízky vek odkázané na jej celodennú starostlivosť. Nakoľko navrhovateľka bola nútená odísť zo spoločnej domácnosti s odporcom a nemá motorové vozidlo, nemá možnosť cestovať a staršieho syna preto nemôže prepravovať do MŠ Jasenové, ktorá je vzdialená od Bytče viac ako 35 km (cesta verejnou prepravou by trvala viac ako 2 hodiny tam a 2 hodiny späť). Mesačné náklady na pokrytie potrieb mal. syna D. sú: strava 150,00 EUR, ošatenie a obuv 30,00 EUR, hygiena 15,00 EUR, hračky, záujmové a športové aktivity 70,00 EUR, fyzioterapia 35,00 EUR, mimoriadne jednorazové výdavky 50,00 EUR (narodeniny, meniny, vianočné sviatky, výlety, lieky v prípade ochorenia dieťaťa), bežné lieky a výživové doplnky 10,00 EUR, spolu 360,00 EUR. Mesačné náklady na mal. syn G. sú: strava 150,00 EUR, ošatenie a obuv 30,00 EUR, hygiena 30,00 EUR, hračky 10,00 EUR, plienky 52,00 EUR, mimoriadne jednorazové výdavky 50,00 EUR (narodeniny, meniny, vianočné sviatky, výlety, lieky v prípade ochorenia dieťaťa), bežné lieky a výživové doplnky 27,00 EUR (zvýšené náklady kvôli atopickému ekzému), spolu 349,00 EUR. Mesačné náklady na pokrytie

potrieb matky/navrhovateľky sú nasledujúce: strava 150,00 EUR, ošatenie a obuv 20,00 EUR, hygiena 10,00 EUR, mobilný telefón 17,78 EUR, bežné lieky a výživové doplnky 0 EUR, ošetrovania u lekára, zubára, špecialistov 25,00 EUR, cestovné 15,00 EUR, spolu 237,78 EUR. Priemerný čistý mesačný príjem manžela z jeho pracovného pomeru predstavuje sumu približne 1100,- EUR, vrátane daňového bonusu na deti v sume cca do 200,- EUR mesačne (presnou výškou si navrhovateľka nie je istá, nakoľko túto informáciu má od manžela). Manžel si ponechal v užívaní osobné motorové vozidlo, ktoré si manželvia zakúpili spoločne na leasing počas trvania manželstva, manželka na jeho kúpu prispela sumou 3000,- EUR zo svojich úspor. Manžel sa sám rozhodol, že synom bude posilať výživné v sume 100,- EUR. Táto suma je neprimerane nízka a nezodpovedá potrebám maloletých detí. S výživou a uspokojovaním životných potrieb detí navrhovateľke pomáha jej matka, bez jej pomoci by bola finančná situácia navrhovateľky viac ako zúfalá. Manželstvo účastníkov naďalej trvá, z manželstva pochádzajú dve maloleté deti, pričom manžel má dostatočný príjem, nato aby si voči manželke plnil výživovú povinnosť. Manžel však na výživu navrhovateľky žiadnym spôsobom neprispieva. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potrebné s poukazom na ustanovenia § 325 ods. 1 CSP a § 325 ods. 2 písmeno d) CSP dočasne upraviť pomery účastníkov nariadením neodkladného opatrenia tak, aby bolo zabezpečené právo navrhovateľky na výživné podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, tak aby mohla zabezpečovať aspoň čiastočne starostlivosť o dve maloleté deti účastníkov.

4. Manžel vo svojom vyjadrení zo dňa 15.03.2024 k návrhu vo veci samej a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že odo dňa odchodu manželky zo spoločnej domácnosti sa snaží situáciu primárne ohľadom ich spoločných mal. detí riešiť maximálne racionálne. Manželke v zotrvaní v spoločnej domácnosti nikdy nebránil, vyzýval ju na návrat a obnovenie spolužitia a mal úprimný záujem na záchrane ich manželstva. Za obdobie ostatných mesiacov, kedy manželka kategoricky odmietla aj návštevu manželskej poradne, stratil nádej v obnovenie riadneho manželského spolužitia. K príjmom manželky uviedol, že tá vo svojom návrhu opomenula uviesť, že popri rodičovskej dovolenke si privyrába pečením zákuskov. Pri tejto činnosti si dokáže sezónne zarobiť aj okolo 1.000 až 2.000,00 EUR, pričom tieto financie využíva výlučne pre svoje vlastné potreby a nie pre potreby rodiny. V mesiaci december 2023 jej zabezpečil nákup potrieb na pečenie, zaplatil a odviezol do Bytče, pritom výnos z tejto činnosti si manželka ponechala pre seba. On vždy hradil všetky poplatky súvisiace s chodom domácnosti a zabezpečením rodiny, na rozdiel od manželky, ktorá svoj príjem využívala pre seba. Tiež nemožno spoľahlivo konštatovať, žeby jeho životná úroveň bola vyššia než jeho manželky, čo by odôvodňovalo priznanie výživného na manželku. Vyživovaciu povinnosť voči ich mal. deťom si plní, posila 100,00 EUR na obe mal. deti. Jeho mesačné výdavky sú nasledovné: strava 250,00EUR, ošatenie a obuv 80,00 EUR, hygiena 20,00 EUR, lieky 10,00 EUR, mobil 21,52 EUR, bývanie (mestský nájomný byt) 232,00 Eur nájomné, služby spojené s bývaním (TV, internet, električka, odpad) 69,64 EUR, výživné na mal. deti 200,00 EUR, poistenie na obe mal. deti (Metlife) 65,12 EUR, sporenie (3. pilier) 30,00 EUR, úhrada poplatku za škôlku a stravu v škôlke pre mal. D. 60,00 EUR, PHM cca 100,00 EUR. Po odchode manželky zo spoločnej domácnosti, ktorá zobrala všetky osobné veci mal. detí, vrátane ich hračiek, bol nútený nakúpiť mal. deťom nejaké oblečenie a hračky. Okrem toho manželka z bytu odniesla spotrebiče a nábytok, ktoré si potom musel kúpiť, nakoľko sa jednalo chladničku a skriňu na ošatenie. Je zamestnaný ako príslušník mestskej polície v Rajci s čistým mesačným príjmom cca 960,00 EUR. Okrem toho si uplatňuje daňový bonus na obe mal. deti v sume cca 200,00 EUR. S ohľadom na jeho oprávnené pravidelné mesačné výdavky je schopný plniť si vyživovaciu povinnosť voči manželke v sume maximálne 25,00 EUR mesačne, pričom dňa 14.03.2024 jej poslal na jej bankový účet sumu 50,00 EUR. Vzhľadom k tomu, že vyživovaciu povinnosť voči manželke si dobrovoľne plní, nie sú splnené podmienky naliehavosti vyžadujúcej si bezodkladnú úpravu pomerov.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

12. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

14. Z ustanovenia § 71 Zákona o rodine vyplýva zákonná vzájomná vyživovacia medzi manželmi, pričom ak si niektorý z manželov vyživovaciu povinnosť neplní, má druhý manžel možnosť domáhať sa, aby vyživovaciu povinnosť určil súd. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi trvá v zásade počas celého manželstva a bez ohľadu na to, či manželia spolu žijú alebo nie sa vyžaduje, aby mali v zásade rovnakú životnú úroveň. Zo samotného inštitútu manželstva vyplýva predpoklad, že manželia si budú vyživovaciu povinnosť plniť dobrovoľne. Pokiaľ tomu tak nie je a niektorý z manželov dosahuje nižšiu životnú úroveň ako druhý manžel, môže sa dotknutý manžel obrátiť na súd a žiadať, aby súd druhého manžela zaviazal povinnosťou na výživu mu prispievať.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom, účelom ktorého je rýchla úprava faktických a právnych pomerov medzi účastníkmi konania. Predpokladom pre vydanie neodkladného opatrenia je, aby bolo aspoň osvedčené, že tu existuje určité právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania, že toto právo je porušované alebo ohrozené, a že na jeho ochranu je práve potrebné nariadiť neodkladné opatrenie. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia teda je, aby boli osvedčené základné skutočnosti umožňujúce súdu prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Ako vyplýva z účelu neodkladného opatrenia, súd pred jeho nariadením nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd na základe navrhovateľom predložených alebo označených dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby mal súd osvedčené, t. j. mohol považovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu za nanajvýš pravdepodobné, všetky predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Pri určení výživného formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 366 CMP umožňuje takýmto spôsobom nariadiť platenie výživného výlučne len v nevyhnutnej miere, teda v rozsahu nevyhnutnom pre zabezpečenie základných existenčných potrieb oprávnenej osoby. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov osoby oprávnenej a osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon o rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo

samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery a kritériá rozhodné pre určenie výživného sú predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné neodkladným opatrením nemožno preto určiť na základe predpokladaných pomerov povinného, ale len v miere nevyhnutnej pre zabezpečenie základných existenčných potrieb osoby oprávnenej. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je teda rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí, je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávnenej osoby, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu.

18. V danej veci mal súd za to, že nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia nie je dôvodné, pretože nebola splnená podmienka naliehavosti veci a potreby neodkladného a okamžitého zásahu súdu formou navrhovaného neodkladného opatrenia. Súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie treba chápať ako výnimočný inštitút procesného práva, ktorý možno aplikovať len za predpokladu, že vec neznesie odklad a je potrebný okamžitý, bezodkladný zásah súdu, pretože bez jeho nariadenia by mohla nastať vážna ujma a neodkladným opatrením nesmie byť odporca obmedzený na svojich právach nad rozsah, ktorý je adekvátny vo vzťahu k ohrozeniu práva navrhovateľa. Nie je účelom neodkladného opatrenia v skrátenom konaní nahrádzať rozhodnutie vo veci samej, ktorému by malo predchádzať riadne dokazovanie na pojednávaní, ktoré pri inštitúte neodkladného opatrenia vzhľadom na jeho charakter a krátkosť času nie je možné. Neodkladným opatrením možno nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Účelom takejto právnej úpravy je chrániť osobu oprávnenú na výživné, aby sa nedostala do stavu núdze a nebola ohrozená jej základná výživa, teda jej život a zdravie. V danej veci však navrhovateľka nie je v stave núdze, nakoľko tá nie je bez príjmu, keďže poberá rodičovský príspevok a k jej rukám sú vyplácané rodinné prídavky na mal. deti vo výške 120,00 EUR. V mesiaci marec 2024 jej manžel poslal výživné v sume 50,00 EUR, čo vyplýva z predloženého výpisu z účtu. V konaní vo veci samej bude porovnávaná životná úroveň manželov a podľa výsledkov dokazovania bude rozhodnuté, avšak nie je to dôvodom pre podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko nie je splnená podmienka naliehavosti veci.

19. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že na tunajšom súde sa aktuálne vedie pod sp. zn. 5P/17/2024 konanie vo veci samej o návrhu manželky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. V tomto konaní sa rieši aj otázka výživného na mal. deti a výživné na mal. deti má prednosť pred akýmikoľvek inými výdavkami. Toto konanie zatiaľ nie je právoplatne skončené.

20. S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný, pretože nebola splnená podmienka naliehavosti veci a v tomto štádiu konania súd nemal osvedčenú ani dôvodnosť samotného uplatňovaného nároku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať o d v o l a n i e v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Žilina. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d), § 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisovú značku,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 CSP)

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. (§ 125 ods. 3 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 CSP)

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1, 2 CMP)

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP)

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.